

4. LUKIOKOULUTUS

4.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan lukiokoulutuksen järjestämiseen. Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten. Lisäksi lukiokoulutusta voidaan järjestää myös valtion oppilaitoksessa. Järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa koulutusta järjestetään, opetuskieli, koulutuksen järjestämismuoto, erityinen koulutustehtävä sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot.

Vuonna 2010 lukiokoulutuksen valtionosuuden/rahoituksen saajia on 281.

Lukion rahoitus määräytyy opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärän tulosta.

4.2. Yksikköhinnan määräytyminen

4.2.1. Järjestäjäkohtaisen yksikköhinnan määräytymisen yleiset perusteet

Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta. Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain lukion keskimääräisen yksikköhinnan varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuussa. Keskimääräinen yksikköhinta vahvistetaan arvonlisäverottomana. Vuonna 2010 lukion keskimääräinen yksikköhinta on 6039,54 euroa/opiskelija.

Kunnille ja kuntayhtymille määrättäviä yksikköhintoja porrastetaan koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen alle 18-vuotiaina aloittaneiden lukio-opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella, kuten jäljempänä tunnusluvun laskennan yhteydessä selvitetään. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa koulutus pääasiassa järjestetään. Jos kunta ei järjestä lukiokoulutusta, yksityisen lukiokoulutuksen järjestäjän yksikköhinta lasketaan samalla tavalla kuin kunnan yksikköhinta. Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhintaan lisätään arvonlisäveron osuus, joka vuonna 2010 on 3,55 prosenttia yksikköhinnasta.

4.2.2. Yksikköhinnan laskennan muutokset edellisvuoteen

- ei muutoksia edellisvuodesta

4.2.3. Tunnusluvun laskenta

Lukioiden yksikköhintojen laskentaa varten määritellään koulutuksen järjestäjän tunnusluku. Tunnusluku lasketaan lukiokoulutuksen alle 18-vuotiaina aloittaneiden lukio-opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella. Laskennassa käytetään varainhoitovuotta edeltävän vuoden 20.9.

tilastointipäivän opiskelijamäärää eli vuoden 2010 yksikköhintoja laskettaessa tilastointipäivän 20.9.2009 opiskelijamäärää.

Mikäli koulutuksen järjestäjä järjestää lukiokoulutusta sekä suomen- että ruotsinkielellä, niin tunnusluku lasketaan erikseen suomenkielistä ja erikseen ruotsinkielistä koulutusta varten. Koulutuksen järjestäjän tunnusluku on kieliryhmittäin laskettujen tunnuslukujen opiskelijamäärillä painotettu keskiarvo.

Tunnusluku on 100, mikäli koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen alle 18-vuotiaina aloittaneiden lukion opiskelijoiden lukumäärä on vähintään 200. Mikäli opiskelijoiden määrä on alle 200 opiskelijaa ja vähintään 60 opiskelijaa, niin tunnuslukua korotetaan opiskelijaa kohti luvulla, joka saadaan kaavasta $0,4 \times (200 - \text{lukioiden opiskelevien määrä})$. Jos opiskelijoiden määrä on alle 60 opiskelijaa, tunnuslukua korotetaan lisäksi luvulla, joka saadaan kaavasta $2,1 \times (60 - \text{lukioiden opiskelevien määrä})$. Tunnuslukua korotetaan kuitenkin enintään luvulla 106.

Jos lukiokoulutus, joka kuuluu yksikköhinnan laskennassa korotetun tunnusluvun piiriin, siirtyy kuntien yhdistymisellä syntyvälle kunnalle taikka koulutuksen järjestämisluvan muutoksella osaksi toisen kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutusta, tunnusluku lasketaan erikseen kullekin entiselle lukiokoulutuksen järjestäjälle. Yhdistyneen koulutuksen järjestäjän tunnusluku saadaan laskettujen tunnuslukujen opiskelijamäärien painotettuna keskiarvona. Lukiokoulutuksen järjestäjien yhdistyessä tunnuslukua korotetaan vain, jos lukiokoulutus yhdistyy viimeistään 31. päivänä joulukuuta 2012 ja lukio sekä sen tunnusluvun korottamisen edellytykset säilyvät.

4.2.4. Yksikköhinnan laskenta

Lukion yksikköhinta lasketaan kertomalla koulutuksen järjestäjän tunnusluku lukion keskimääräisellä yksikköhinnalla ja jakamalla luvulla 100. Näin saatu yksikköhinta kerrotaan valtakunnallisella tasauskerroimella, jolla tasataan tunnusluvusta aiheutuvien korotusten vaikutus lukion keskimääräiseen yksikköhintaan, koska korotuksilla ei lisätä valtion ja kuntien rahoitusosuutta keskimääräisestä yksikköhinnasta. Vuonna 2010 tasauskerroin on 0,9143393.

Laskentakaava koulutuksen järjestäjän yksikköhinnan laskentaan on seuraava: tasauskerroin (0,9143393) x keskimääräinen yksikköhinta (6039,54) x tunnusluku : 100.

Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjän tehtäväksi on määrätty järjestää lukiokoulutusta sisäoppilaitoksessa, yksikköhintaa korotetaan sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien opiskelijoiden osalta euromäärällä, joka on 26 prosenttia ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

Opetusministeriö voi lisäksi korottaa yksikköhintaa erityisen koulutustehtävän perusteella ja/tai muusta erityisestä syystä (harkinnanvarainen korotus). Mahdollinen korotus lisätään tunnusluvun mukaiseen tasattuun yksikköhintaan.

4.2.5. 18-vuotta täyttäneinä opintonsa aloittaneiden yksikköhinta

Mikäli lukion koko oppimäärää suorittava opiskelija on aloittanut opintonsa sen jälkeen, kun hän on täyttänyt 18 vuotta, yksikköhinta on 58 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikköhinnasta. Myös tätä yksikköhintaa voidaan korottaa harkinnanvaraisesti, jos opetusministeriö niin päättää. Mikäli kunnan tehtävänä on järjestää lukiokoulutusta

sisäoppilaitoksessa (kansanopistossa), yksikköhintana 18 vuotta täyttäneen opiskelijan osalta käytetään kuitenkin koulutuksen järjestäjän alentamatonta yksikköhintaa.

Esimerkki järjestäjäkohtaisen yksikköhinnan laskennasta

4.3. Lukiokoulutuksen rahoituksen määräytyminen

Lukiokoulutuksen ennakollinen rahoitus määräytyy edellä mainitulla tavalla opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja varainhoitovuotta edeltävän vuoden lukiokoulutuksen opiskelijamäärän tulosta. Rahoitus lasketaan erikseen aikuiskoulutukseen (18 vuotiaana lukiokoulutuksen aloittaneille opiskelijoille) ja muille lukion koko oppimäärää suorittaville opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen rahoituksen piiriin on sisältynyt 1.1.2009 alkaen eräin rajoituksin myös aineopintojen rahoitus (L 1039/2008 18§). Aineopintojen rahoitus koskee aineopiskelijoiden suorittamia lukion pakollisia kursseja ja syventävinä opintoina tarjottuja valtakunnallisia kursseja, jotka on suoritettu aikuisille annettavan opetuksen tuntijaon mukaisesti. Rahoitus ei koske rahoituslain 44 §:n perusteella toisessa oppilaitoksessa päätoimisesti opintojaan suorittavia ja kahta tutkintoa suorittavia opiskelijoita.

Rahoituksen laskentaa ja määräytymistä varten aineopiskelijoiden suorittamat kurssit muutetaan laskennalliseksi opiskelijamääräksi. Laskennassa käytetään lähinnä laskenta-aikaa päättyneen lukuvuoden suoritettujen kurssien määriä. Vuoden 2010 rahoituksen laskennassa käytetään aineopiskelijoiden laskennallista määrää, joka on laskettu aikavälillä 1.8.2008-31.7.2009 suoritetuista aineopiskelun kursseista. Suoritettujen kurssien määrä muutetaan opiskelijamääräksi jakamalla lukuvuoden aikana suoritettujen kurssien kokonaismäärä luvulla 15, mikä on aikuisille tarkoitetun lukion kokonaiskurssimäärä 44 jaettuna lukiossa luvulla 3.

Rahoituksen määräytymistä varten aineopiskelun laskennallinen opiskelijamäärä lasketaan yhteen lukion koko oppimäärää suorittavien 18 vuotta täytettyään lukiokoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden määrän kanssa ja saatu opiskelijamäärä kerrotaan yksikköhinnalla, joka on 58 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikköhinnasta.

Lukiokoulutuksen rahoitus tarkistetaan varainhoitovuoden (tilastointipäivien 20.1.2010 ja 20.9.2010) oppilasmäärän mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä.

Kertojaopiskelijamäärät painotetaan siten, että tilastointipäivän 20.1. opiskelijamäärä painotetaan luvulla 7/12 ja tilastointipäivän 20.9. opiskelijamäärä luvulla 5/12. Myös aineopiskelun laskennallinen opiskelijamäärä tarkistetaan varainhoitovuoden 2010 loppuun mennessä. Laskenta perustuu aikavälillä 1.8.2009-31.7.2010 suoritettujen kurssien määrään.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Sirpa Kesti 040 348 7311.